

Organisering av et riksting

Taler

Vidkun Quisling

Dato

25 september 1942

Sted

Universitetets gamle festsal, Oslo

- 1 Den krise som utløste seg i det gamle statssamfunns sammenbrudd den 9. april 1940, var en dyp og omfattende nasjonal krise midt i en alminnelig verdenskrise av usedvanlige dimensjoner og betydning.
- 5 Denne nasjonale krise hadde likesom verdenskrisen mange årsaker og mange sider. Men iallfall umiddelbart og rent ytre sett var den nasjonale krise først og fremst en direkte politisk krise. Den var den såkalte demokratiske statsordnings sykdomssymptom. Krisen resulterte da også i det gamle statssystemets fullstendige sammenbrudd. Systemet kjørte seg selv i stykker. Det kunde ikke på noen måte
- 10 tilfredsstille den moderne utviklings krav. Enda mindre kunde det løse de store nasjonale oppgaver som det norske folk ble stilt overfor i det avgjørende historiske vendepunkt.

- Våre politiske emigranter har, som politiske emigranter flest, intet lært og allting
- 15 glemt. Samtidig som de selv praktiserer det mest lovløse diktatur over våre landsmenn ute i verden, søker de å innbille seg og andre at de og deres fallerte system "om ikke så lenge" igjen skal blomstre i Norge, at, som ekskongen for en tid siden uttalte det, "alt i Norge snart skal bli som før". Disse folk med kongehuset i spissen, har glemt hva de virkelige nordmenn ikke har glemt, og
- 20 ikke kommer til å glemme, nemlig at det var deres demokratiske system som med sine iboende skrøpeligheter og skjevheter, under deres landsforræderske ledelse, med en naturlovs nødvendighet utviklet seg til den største nasjonale katastrofe i det norske folks historie. Jeg antar at dette for alle her i Norge har vært et så anskuelig bevis og en så levende lærepenge at det i grunnen ikke skulde
- 25 være nødvendig å argumentere mer mot det demokratiske system.

Så meget mindre som emigrantenes ønskedrømmer ikke har ringeste utsikt til å bli virkelighet. Demokratiet og dets fanebærere og brukere er dømt av utviklingen selv.

Hvis jeg her skulde gå nærmere inn på det demokratiske statssystem og dets kontrafei kommunismen, måtte det derfor være for å belyse bakgrunnen for grunnleggelsen av det nasjonalsosialistiske samfunn. Vi er imidlertid alle
35 sammen så vel fortrolig med parlamentarismen, med partipolitikk og klassekamp, med folket i valg, med folkeflertall, såkalt folkevilje og folkestyre, og med alle demokratiske "friheter" og "likheter" at det er overflødig her å dvel nærmere ved den demokratiske lære og dens stats- og samfunnssystem. I stedet for å gjenta disse velkjente ting vil jeg peke på de forskjellige statspolitiske forslag
40 og tiltak som vi i Nasjonal Samling i tidens løp har fremmet for å avverge den norske stats sammenbrudd og lede utviklingen av rikets styresett over i en sunn og sterk form som kunde møte tidens krav. Det er nødvendig her å gjennomgå disse ting etter sine hovedpunkter for å klarlegge den nuværende situasjon og den videre utbygging av vår nasjonal-sosialistiske stats- og regjeringsform.

45 Vår grunninnstilling i Nasjonal Samling og vår framgangsveg har den hele tid vært at vi, så langt råd er, ved opplysning og overbevisning skulde få det norske folk, eller rettere en bestemmende del av det, til på den fredelige utviklings veg å løse samfunnsvanskelighetene i tide, og til med plan og framsyn i arbeidet å
50 gjennomføre de uomgjengelig nødvendige reformer i stats- og samfunnsstyret. Vi appellerte med andre ord til å bruke fornuftens metode, istedenfor at man uten kraft og klokskap lot tingene skure og utviklingen selv gjennom voldsom omveltning skape en nyordning som under alle omstendigheter - før eller senere - ville tvinge seg fram i den ene eller annen form.

55 Overensstemmende med dette grunnsyn, gikk vi til å begynne med forsiktig til verks, uten dog å tape målet av syne.

I retningslinjene for Den nordiske Folkereising i Norge, forløperen for
60 Nasjonal Samling, for 12 år siden, talte vi om at det igjen måtte bli enhet og sammenheng i samfunnet, og om å gjøre samfunnet vårt til en nasjonal og sosial nordisk folkestat med et sterkt og stødig styre. Vi pekte særlig på å skape næringsråd for de forskjellige næringsgrener sammensatt av målsmenn for kapital, ledelse, funksjonærer og arbeidere innen hver næringsgren.

65 Disse næringsråd skulde sammen med målsmenn fra andre yrker danne et Riksting, hvor det fullt ut skulde komme fram hva hele samfunnet streber etter, og som kunde gjøre organisk samarbeid mulig mellom alle næringsgrener og

70 klasser, og mellom bygd og by.

"Det nuværende parlamentariske system med sin ufruktbare partipolitikk kan ikke løse våre nasjonale oppgaver. Bevegelsen må derfor samle seg om å få organisert ved siden av Stortinget det nevnte Riksting med tilhørende
75 institusjoner, og således etablere et tokammersystem som svarer til tidens krav, og som på den naturlige og fredelige utviklings veg kan bære fram det nye samfunn."

Slik het det ordrett og med fete typer i Folkereisningens retningslinjer av 17.
80 mars 1931. Det var ved siden av den nordiske tanke og løsningen av spørsmålet kapital - arbeid, en sentrallinje i folkereisningens politiske aksjon.

Men selv denne milde dosis av nasjonalsosialisme og nyordning var langt mer enn det gamle systems menn kunde svelge.

85 Da jeg et par måneder etter trykningen av de nevnte retningslinjer ble forsvarsminister i bonderegjeringen, brukte marxistene disse retningslinjer som et ganske effektivt våpen i forsøket på å knekke meg i Stortinget.

90 Det er også betegnende at jøderepresentanten Hambro tvang regjeringens sjef, statsminister Kolstad, til å bevege meg til å avstå fra å arbeide offisielt for Folkereisningens retningslinjer så lenge jeg satt i regjeringen. I motsatt fall vilde regjeringen bli styrtet.

95 Men da Nasjonal Samling i 1933 trådte fram som et politisk parti, ble kravet om reform av statens styre formulert enda mer kraftig og konkret. Bevegelsen tok form av en kamporganisasjon som satte seg som oppgave å få makten i staten og ødelegge de partipolitiske partier og de forskjellige klassekamporganisasjoner som rev vårt samfunn i stykker og førte det mot ulykken. De tre første punkter i
100 bevegelsens program fikk følgende ordlyd, som er beholdt uten endring:

"1. En handlekraftig nasjonal riksregjering uavhengig av partipolitikk.

2. Nasjonens kultur- og næringsliv organiseres i selvstyrende yrkeslag (laug) som
105 danner bindeledd mellom den enkelte og staten, under statens kontroll. Et riksting av yrkeslagene organiseres og gis innflytelse på rikets styre.

3. Statsforvaltningen rasjonaliseres med sterk øking av fagkyndiges innflytelse, av den enkelte embets- og tjenestemanns personlige ansvar og myndighet, og med skarpt skille mellom den alminnelige forvaltning og statens forretningsdrift."

Spørsmålet om Stortinget ble latt helt åpent i programmet, dvs. spørsmålet om der (som en overgangsordning) skulde etableres et riksting ved siden av Stortinget, eller om Rikstinget skulde erstatte Stortinget.

Inntil stortingsvalget 1936 hadde bevist at en løsning på fredelig og fornuftig måte var umulig, tok vi sikte på den første ordning.

I 1934, under det annet Riksmøte, konstituerte vi således et faglig Riksting i Trondheim av representanter for de forskjellige næringer og yrker. Og i 1936 innbragte vi for Stortinget et forslag til grunnlovsendring som gikk ut på:

1. å styrke regjeringsmakten i forhold til Stortinget og partipolitikken, dels ved at det overensstemmende med grunnlovens prinsipper ble fastslått at den utøvende makt utøves av regjeringen, og at Stortinget ikke må gripe inn i det saksområde som naturlig hører inn under regjeringen, dels derved at regjeringen først skal kunne fjernes når 2/3 av Stortinget vedtar en uttrykkelig beslutning om at dette er ønskelig,

2. At Stortinget delegerer den faglige behandling av de kulturpolitiske og næringspolitiske spørsmål til et kulturting og et næringsting, idet det i grunnloven under Stortingets gjøremål (§ 75) tilføyes:

"Stortinget organiserer nasjonens kultur- og næringsliv i selvstyrende yrkes- og næringslaug med et riksting, bestående av 2 avdelinger, et kulturting og et næringsting som overledelse. Rikstingets og laugenes alminnelige organisasjon og funksjoner bestemmes ved lov."

Det er betegnende at dette forslag ble blankt avslått av Stortinget, ja, at det ikke fantes et eneste medlem av Stortinget som hadde nok framsyn eller moralsk mot til å fremme denne reform som kanskje kunde ha reddet både dem og landet! Profetisk ble det i vårt forslag uttalt, at hvis det nødvendige reformarbeid utsettes, "er det all grunn til å frykte for at man også i vårt land vil komme ut i slike tilstander, at det må regnes med brudd i den normale forfatningsmessige

utvikling".

150 Heller ikke på dette område manglet det på velbegrunnede maningsord. Men også der gjelder det, at den som gudene vil ødelegge, gjør de blinde og overmotige.

Helt inntil forløpet og utfallet av valgkampen 1936 avgjort hadde vist at det var
155 håpløst å appellere til folks fornuft, og det ble klart for enhver seende at det norske folk selvforskyldt drev redningslest mot en forferdelig indre og ytre katastrofe - helt inntil da arbeidet vi i Nasjonal Samling iherdig på en organisk utvikling av formene for statens styre overensstemmende med Grunnlovens prinsipper og den moderne utvikling på organisasjonslivets område. Vi håpet at
160 det således skulde kunne tilveiebringes harmoni mellom stats- og samfunnslivets forskjellige organer og en konsolidering og nasjonalisering av statens alminnelige struktur, slik at det norske folk kunde gjøre seg klar til å møte den kommende verdensstorm.

165 Etter at disse fedrelandssinnede forhåpninger hadde slått fullstendig feil, var det ingen grunn til for oss i Nasjonal Samling lenger å bekymre oss om Stortinget og de partipolitiske partier. Vi styrte derfor like løs mot målet. Vi krevde en handlekraftig nasjonal riksregjering uavhengig av partipolitikk, og at Stortinget ble erstattet av et riksting sammensatt av faglige delegerte for det arbeidende
170 folk og ikke av partipolitikere.

Det vi således holdt fram som et ønskemål, var altså en ren faglig ordning med den øverste lovgivende, bevilgende og kontrollerende myndighet samlet i en nasjonal forsamling valgt av de faglige organisasjoner med enkelte selvskrevne
175 medlemmer etter den faglige stilling de innehar, og med en faglig riksregjering som det øverste utøvende organ for denne nasjonalforsamlingen og for folket.

Samtidig som vi framsatte dette ønskemål for en framtidig stats- og samfunnsform, var imidlertid vår egentlige hovedoppgave i de trengselens år
180 1937-40 å konsolidere bevegelsen som en kamporganisasjon og politisk kjerne om hvilken de nasjonale krefter kunde samles og utkrystalliseres under det kommende nasjonale sammenbrudd og den fullstendige oppløsning som vi så rykke nærmere dag for dag.

185 En må være klar over, som vi den hele tid var klar over, at de forskjellige

utformninger vi i tidens løp hadde gitt våre idéer om reform av statens styre, var forskjellige, tidsbetonte utformninger av den oppgave vi hadde stilt oss fra begynnelsen. Det var alt sammen fra først til sist bare forskjellige, ærlige og
190 velmente, men fåfengte forsøk på å få det norske folk til å forstå hvor livsviktig nødvendig det var for dets nasjonale eksistens og velferd å løsrive seg fra den ødeleggende demokratisk-marxistiske partipolitikk, og grundig revidere sin regjeringsform på den ene eller annen måte etter den moderne utviklings krav.

195 Ved siden herav bestrebet vi oss på gjennom disse forskjellige forslag og tiltak å svekke Stortingets skjebnesvangre virksomhet som partipolitisk sentralkubb og børs og danne en motvekt mot det.

Men i alle disse forskjellige konsepsjoner og anvisninger var det i virkeligheten
200 en og samme grunnbetingelse og samme politiske grunnlag:

Nasjonal Samlings bevegelse og partiorganisasjon som statsbærende stand var og er den første betingelse og det politiske grunnlag for nyordningen av statens og samfunnets styre.

205 Denne realitet, som vi den hele tid hadde for øye, trådte tydelig fram da den gamle stats- og samfunnsordning brøt sammen 9. april. Det viste seg klart og tydelig at den nasjonalsosialistiske stats- og samfunnsordning, som er framtidens ordning, ikke lot seg gjennomføre ved stortingsvedtak eller som en formell
210 politisk konstruksjon. Det gamle system ikke bare døde. Det begikk selvmord. Men på indirekte vis.

Dets bærere og brukere kunde ikke manne seg opp til direkte å beslutte sitt eget systems avvikling og omdannelse. Det finnes heller ingen eksempler på at en
215 revolusjonerende nyordnings seier er resultatet av forståelse fra det system som det vil erstatte.

Derfor måtte den nye ordning skapes i en nasjonal revolusjon, og den må gjennomføres av og bygge på en aktiv, nasjonal fornyelsesbevegelse som
220 representerer nasjonens livslinje, og som gjennomsyrrer det hele med sin ånd og bærer og driver verket. Et folks nye statsrettslige institusjoner må for å kunne bli levedyktig innblåses livets ånde.

Denne bevegelse er i Norge Nasjonal Samling. Etter et halvt års interregnum

230 hvorunder ruinene av det gamle statsstyre ble ryddet unna, overtok Nasjonal Samling makten for nøyaktig to år siden, den 25. september 1940, som eneste lovlige politiske organisasjon. Siden 1. februar 1942 har vi en nasjonal regjering av NS, og siden 12. mars 1942 er Nasjonal Samling offisielt det statsbærende parti i Norge og fast forbundet med staten.

235 Når vi ser bort fra forholdet til okkupasjonsmakten, er den forfatningsmessige situasjon i Norge i dag den at av de fire tidligere statsmakter: konge, regjering, storting og høyesterett - er regjeringen omdannet til en nasjonal regjering uavhengig av parlamentarisk partipolitikk og for så vidt mer i samklang med grunnloven enn den fra 1884 til 1940 praktiserte parlamentariske statsskikk. Konge og storting er forsvunnet. Deres myndighet utøves av en ministerpresident som samtidig er regjeringssjef og Fører for statspartiet. Regjeringen utgår fra dette nasjonale enhetsparti, som har avløst samtlige gamle 240 partier. Regjeringen er anerkjent av okkupasjonsmakten, men ikke utnevnt av denne. Den er dannet etter norsk rettsutvikling.

Høyesterett har beholdt sin stilling som uavhengig dømmende makt. Domstolene dømmer etter de gitte lover, og ingen myndighet griper inn i deres 245 rettsavgjørelse. Den er selvstendig. Da også grunnloven og det gamle lovverk består, betegner den nye statsordning ikke noe brudd med fortiden og landets tradisjoner. Tross all revolusjonerende omveltning, er bevart en organisk sammenheng med den gamle forfatning og i særdeleshet med Eidsvollsforfatningen i dens opprinnelige, av parlamentarismen ikke 250 forkvaklede skikkelse.

Fører- og ansvarsprinsippet, som er et grunntrekk i vårt nye styresett, er således egentlig heller ikke noe nytt. Ikke bare har det dype røtter i Norges historie og i vårt folks tradisjoner. I hele sin tusenårige historie har Norges rike bare de vel 50 255 år fra 1884 til 9. april 1940 vært styrt på annen måte, og til sin ulykke. Førerprinsippet er også i virkeligheten knesatt i grunnloven. Den formulering av Førerprinsippet som brukes så vel i partiet som i den nye kommunalordning og i en rekke andre nyordninger, er direkte bygd på grunnlovens formulering av førerprinsippets anvendelse i regjeringsordningen.

260 I tillegg til de tidligere statsmakter er altså kommet et nytt og framtrædende element, nemlig partiet. Også denne nyordning er imidlertid bare en logisk følge av utviklingen. Også det gamle system hadde jo faktisk opptatt og lovfestet de

265 politiske partier som statsmakter, om enn selve grunnloven ikke inneholdt noe
om det. Det nye er det, - og det er riktignok avgjørende, - at no er det bare et
eneste parti som lovlig representerer hele folkets interesser, mens det tidligere
var en rekke partier som representerte de forskjellige gruppe- og særinteresser.
Det er for øvrig å merke at Nasjonal Samling er et helt siden 1933 av
270 statsmaktene legalisert parti. Etter de gamle partiers og statsmaktenes
oppløsning eller sammenbrudd i 1940 var Nasjonal Samling den eneste
overlevende politiske partiorganisasjon, og altså som sådan også det eneste organ
som hadde det legitime grunnlag for å overta statssystemet. I og med det hadde
vi også plikten til å gjøre det. Den rett som den gamle Høyesterett tiltok seg ved
275 dannelsen av Administrasjonsrådet, tillå dem ikke etter vår statsforfatning.

Endelig har vi på det statsrettslige område også tatt en annen naturlig
konsekvens av den tidligere utvikling. Vi bringer det viltvoksende liberalistiske
og marxistiske organisasjonsliv på kultur-, nærings- og arbeidslivets områder inn
280 i legaliserte former og under statens kontroll, slik at de kan bli ordnede nasjonale
funksjoner i samfunnslegemet og ikke kjempende, selviske
gruppeorganisasjoner.

Denne viktige nyordning er i full gjennomføring i samhøve med vårt program
285 pkt. 2, hvor det som nevnt og som bekjent heter: Nasjonens kultur- og
næringsliv organiseres i selvstyrende, legaliserte yrkeslag som danner bindeledd
mellom den enkelte og staten, under statens kontroll.

Det alminnelige grunnlaget for denne nyordning er no skapt ved
290 organisasjonsloven av 20. august 1942, som bestemmer at organisasjoner og
foreninger skal ledes i samsvar med de krav som folkets og statens felles gagn
stiller.

Det burde være klart for alle at en slik nyordning ikke bare er en logisk følge av
295 den nyere tids utvikling, men simpelthen en uomgjengelig forutsetning for
folkets enhet og beståen, og i alles interesse, unntagen de fedrelandsfiendtlige og
nedbrytende krefters. Særlig burde næringslivets menn innse dette, hva flere og
flere av dets framstående representanter også gjør. Og hvis enkelte skulde falle
for fristelsen til å gå bolsjevikagentenes ærend og på dette opposisjonsgrunnlag
300 stille seg i de såkalte "næringsdrivendes front" mot nyordningen, så vil jeg herved
advare dem mot denne provokasjon. Jeg appellerer til deres fornuft, til deres
fedrelandssinn og deres gode vilje. Også til deres næringsvett og personlige

305 interesse. De som her gir etter for den landsfiendtlige provokasjon, risikerer ikke bare å bli strengt straffet etter organisasjonslovens bestemmelser. Han spiller med hele sin formue og også med sitt hode.

310 Men karavanen drar videre, om enn hundene i landsbyen gjør. Nyordningen setter seg uimotståelig gjennom også på dette område, målbevisst og planmessig.

315 Under de nuværende statspolitiske forhold gjenstår således egentlig bare spørsmålet om å skape en folkerepresentasjon som tilfredsstiller den moderne utviklings krav.

320 Her er følgende å merke. Vår bevegelse, Nasjonal Samling, representerer under den foreliggende situasjon vårt folks vitale nasjonale interesser og dets livsvilje. Og vi er vel å merke den eneste organisasjon som det gjør, og som kan gjøre det. Derfor representerer vi også, hva enten vi er i flertall eller i mindretall, den egentlige folkevilje. Den rett som følger av denne kjensgjerning blir således også vår plikt. Derfor må også partiet og dets regjering beholde den politiske overledelse og den politiske kontroll som den statsførende og statsbærende organisasjon.

325 Denne kjensgjerning og absolutte betingelse utelukker imidlertid ikke at vi skaper institusjoner som på bredere basis enn våre nuværende partiorganisasjoner kan fylle oppgaven som samarbeidsledd mellom Riksstyret og hele folket, slik som allerede antydnet i min tale under statsakten på Akershus 1. februar.

330 Gjennomføringen av nyordningen er no så langt framskreden at vi kan organisere et kulturting av representanter for kulturlivets forskjellige områder og organisasjoner, og delegere til det behandlingen av visse faglige kulturpolitiske oppgaver. Særlig skal Kulturtinget og dets utvalg være 335 rådgivende organer for riksstyret på kulturlivets område.

340 På næringslivets område er det likeledes vår hensikt å organisere et næringsting av representanter for de forskjellige næringsorganisasjoner og delegere til det visse næringspolitiske oppgaver. Næringstinget skal ikke være noen generalforsamling av næringslivets organisasjoner. Det skal være en arbeidende institusjon, som med sine utvalg for de forskjellige områder av næringslivet

danner rådgivende organer for vedkommende departementer, og således avlaste og utfylte statsforvaltningen ved den faglige behandling av næringspolitiske spørsmål. Det vil avhenge av den stilling næringslivets ledende menn inntar til nyordningen, i hvilken grad de kan oppnå å få delegert til seg innflytelse på løsningen av forskjellige næringspolitiske oppgaver og et visst selvstyre for det faglige område.

Både Kulturtingets og Næringstingets oppgaver vil således utelukkende være av faglig karakter, ikke politisk.

Hva derimot selve Rikstinget angår, så skal det være en politisk folkerepresentasjon. Under den situasjon som er skapt ved 9. april og den påfølgende nasjonale revolusjon, er det nødvendig å gi Rikstinget en utpreget alminnelig politisk karakter. Det må ha en mer personlig og videre sammensetning enn en sammensetning av Kulturtinget og Næringstinget med deres interesserepresentasjon vilde gi. Dets oppgave blir heller ikke å være en parlamentarisk forsamling, dvs. en debatterende forsamling. Det må bli et politisk forum av rådgivende, orienterende og eventuelt bekreftende og besluttende natur. Samtidig som det også skal bli et organ for den politiske ledelse til å stimulere interessen i folket for riksstyrets tiltak. Det må tjene til å gi hele folket innblikk og innsikt i de nasjonale problemer, dermed vekke en øket, aktiv deltagelse i de nasjonale hendelser. Det skal være en formidler og et bindeledd mellom riksstyret folket.

Med henblikk på overgangen til et riksting, utfylte vi Nasjonal Samlings førerting ivår med alle landets fylkesmenn. Denne gang har vi ytterligere supplert det med framstående representanter fra en rekke andre samfunnsområder.

Et utvidet førerting som det nærværende, videre utfylt med en del av medlemmene i Kulturtinget og Næringstinget og andre framstående personligheter i og utenfor partiet, vil kunne danne grunnlaget for organisering av et slikt riksting. Men Kulturtinget og Næringstinget skal ikke være avdelinger av Rikstinget. Som rent faglige organer tilhører de et annet område, selv om en rekke personer samtidig vil kunne være medlemmer av Rikstinget og henholdsvis Kulturtinget eller Næringstinget.

Rikstinget bør som det tidligere storting få 150 representanter med 150

varamenn, tilsammen 300.

385 Rikstingets medlemmer skal altså sitte der som enkeltpersoner. Ikke som direkte målsmenn for sin organisasjon, sitt yrke eller sin landsdel, selv om de selvfølgelig på sett og vis representerer disse. De skal sitte der først og fremst som nasjonalsinnede norske menn og kvinner, som hver på sin måte representerer det norske folk.

390 En slik nasjonalforsamling sammensatt av utvalgte representanter for de forskjellige områder av samfunnslivet og arbeidslivet, og fra alle deler av vårt land, vil være et fyldig og fullgodt uttrykk for det som rører seg i folket og en god formidler mellom folk og stat.

395 Langt bedre enn det av partisystemet og den demokratiske valghumbug framgatte Storting med alle dets skrøpeligheter og særinteresser, og hvor en tilfeldig majoritet under herr Hambros smarte sceneledelse skulde markere folkeviljen.

400 Jeg understreker at Rikstinget skal være et statsorgan og ikke som f.eks. dette Førerting 'et partiorgan. I Rikstinget så vel som i Kulturtinget og Næringstinget, vil det således kunne sitte folk som ikke tilhører partiet, men som ved sin anseelse, dyktighet og gode vilje er skikket for det.

405 Forholdene er no modne til prinsipielt å fastslå at et slikt Riksting skal organiseres slik at det kan innkalles og konstitueres når omstendighetene måtte gjøre dette ønskelig, og jeg vil foreslå at Førertinget gir sin tilslutning til dette mitt, prinsipielle vedtak.

410 Den overordentlig store betydning av disse tiltak framgår ikke minst tydelig av de motaksjoner og den propaganda som London og våre motstandere her heime har søkt å sette i gang for å hindre at de virkeliggjøres.

415 Rikstinget har i de siste uker vært et hovedobjekt i Londons propaganda. Også Nygaardsvold har behandlet det i en egen radiotale. Og i lang tid har bakgrunnen for motstandernes arbeid mot våre nyordninger på organisasjonslivets område, Lærersambandet osv., i virkeligheten vært at Nasjonal Samling ved denne nyordning skapte seg grunnlaget for en organisk og fullgod folkerepresentasjon, slik at det kunde bli innlysende for alle at Nasjonal

Samling virkelig representerte det norske folk, og at emigrantene og jøssingene ikke representerer andre enn sitt eget fallittbo og sine herrer i London og Moskva.

425 Vi lar oss ikke skremme tilbake av våre motstandere. Vi skal vise dem at deres frykt er virkelig begrunnet.

Våre motstandere, og ikke minst ekskongen og emigrantregjeringen i London vet jo meget godt hvor svakt de står på disse punkter.

430

Det storting som under ledelse av Hambro-Mowinckel-Nygaardsvold-klikken kjørte Norge ut i krig og katastrofe, var som bekjent et ulovlig storting. Valgt for perioden 1936-39 forlenget det egenmektig og grunnlovsstridig sitt mandat ett år utover sin funksjonstid, uten å avholde de foreskrevne valg høsten 1939. Det
435 var i dette ulovlig tilranede jubelår at de fikk utløst katastrofen. Men dermed var de også ute av Norges saga. Og når et par rømte tidligere stortingsmenn med herr Hambro i spissen, oppvartet ekskongen i London på hans 70 års dag 3. august som en deputasjon fra stortinget (!) så minner det om det gamle franske parlamentsmedlem, som til slutt ikke ble gjenvalgt, men allikevel av gammel
440 vane fortsatt gikk og satte seg i deputerkammeret inntil han måtte kastes ut av vaktmesteren. Forskjellen er bare at her dreiet det seg vel mer om et freidig parlamentarisk propagandanummer.

Hva ekskongen angår, så har han tapt sin rett til Norges trone både ved sitt
445 landsforræderske forhold og ved sin flukt fra landet.

Norges konge hadde etter Grunnloven en oppgave som han var ansvarlig for, nemlig selv å velge sitt råd, landets regjering.

450 Kong Håkon valgte i 1928 en regjering av notoriske landsforrædere. I 1935 gjorde han det samme, til tross for at det i mellomtiden var blitt dokumentarisk bevist i Stortinget og bekreftet av Stortinget med 2/2 flertall at det virkelig var så, likesom folket i valg iallfall viste et avgjort antimarxistisk flertall. Ungarn dømte sin statssjef til døden for en lignende handling, til tross for at dens
455 konsekvenser var langt mindre katastrofale enn kong Håkons brudd på sin kongelige plikt.

I 1936 lot kongen videre Stortingets og marxistregjeringens grunnlovsbrudd

460 passere uten å gripe inn. Han godtok Stortingets egenmektige forlengelse av mandatene, istedenfor å vareta loven og folkets rett og velge en ny regjering som kunde utskrive nye valg.

Han spilte under dekke med England som dets kronede agent og bragte Norge
465 inn i krigen. Han rømte og overlot folket til sin skjebne. Han fører fra utlandet krig mot det norske folk, hindrer dets forsyninger, senker dets fredelige kystbåter, bombarderer dets byer, dreper norske kvinner og barn. Og han gjør dette som Englands mann og som alliert til en makt, hvis seier han må vite innebærer Norges undergang.

470 Ifølge Grunnlovens paragraf 11, skal kongen "bo innen riket og må ikke uten Stortingets samtykke oppholde seg utenfor riket lenger enn 6 måneder ad gangen, med mindre han for sin person vil ha tapt rett til kronen". Det er nå gått 2 år og 4 måneder siden kongen og kronprinsen flyktet fra landet, og snart
475 to år siden den tvilsomme reisetillatelse utenriks utløp som ble gitt på en ytterst uformell måte av det sammenraskede, ulovlige Storting på Hamar i april 1940.

Det er her umulig for kongehuset og dets forkjempere å skyte seg inn under krigens tvingende omstendighet. For nettopp landets interesser i forhold til
480 krigen krevde at kongen skulde bli i landet og ikke flykte til utlandet, for som en alliert med jødemakten og bolsjevismen å bekjempe og bekriige sitt eget folk. Kongene i Belgia og Danmark rømte ikke. En okkupasjon fritar ikke en konge for plikten til å bli i sitt land. En slik situasjon skulde tvert imot kreve hans nærvær for å vareta landets interesser. Så meget mer gjelder dette, når en har
485 valgt et så fordringsfullt valgspørsmål som: "Alt for Norge."

Det er ikke noe vilkårlig krav, men en almenyldig forutsetning dette at en statssjef skal bo i sitt land. Når grunnloven satte en så lang frist som seks måneder, strakte den seg langt, formentlig av hensyn til unionsforholdet. Vår
490 tidligere kongelov hevdet tre måneder. Hvis tronen ble ledig og tronfølgeren oppholdt seg utenfor riket, tapte den arveberettigede sin rett til kronen, dersom han ikke innen tre måneders forløp var vendt tilbake til landet.

Det tidligere kongehus har således tapt enhver lovlig rett til Norges krone. Også
495 rent statsrettslig sett. I og med det driver selvfølgelig også emigrantregjeringen, som forsøker å spille riksstyre, en i enhver henseende ulovlig trafikk, - rent bortsett fra det grove landsforræderi denne forening av forhenværende Moskva-

kommunister og forlorne parlamentarikere har gjort seg skyldig i.

500

Det er således ikke å undres at disse rømte statsmakter og deres agenter i Norge ikke frykter noe mer enn at vi bringer orden og lovmessig fasthet i Norges statsstyre, og at den nasjonal-sosialistiske ordning forankres i Norges statsskikk.

505 Under verdensstormen for noe over hundre år siden, da den dansk-norske stat ble sprengt i stykker ved traktaten i Kiel 14. januar 1814, og da Norge sto overfor nødvendigheten av å skape et nytt statssystem, da var Norges ledende menn enige om å foreta en radikal omlegging av maktgrunnlaget og bygge den nye styreform etter de nye statsidéer som dengang begynte å beherske Europa, 510 folkesuverenitet og maktfordeling, i stedet for arvelig monarkisk enevoldsmakt. Men det suverene folket, det var ikke for Eidsvollsmennene alle nordmenn. Det suverene folket, det var de menn som hadde politisk bevissthet og opprettholdt stat og samfunn. Etter deres begreper var dette storfolk, embetsmenn, kjøpmenn og selvstendige bønder. Og de som gjennomførte verket var en 515 håndfull menn som i alt vesentlig hentet sin legitimitet fra den nasjonale revolusjons kjensgjerning og sin vilje til å gjøre en innsats for fedrelandet.

Allikevel har jeg ikke sett annet enn at man - og med rette - regner Eidsvollsmennene deres verk til den største ære.

520

Jeg har heller ikke sett annet enn at en berømmer Harald Hårfagre og Hellig Olav fordi de bøyde under sin makt stamme- og søndringsånden og samlet Norges rike, - selv om det skjedde med ild og sverd.

525 Men etterslekten har dømt hardt de generasjoner i det norske folk som for rundt 4-5 hundre år siden slet opp Norges kraft i indre splid og ved likegyldighet og politisk forsyndelse forspilte landets frihet og selvstendighet og for århundrer framover forskjertset dets mulighet til nasjonal gjenreisning.

530 Slik vil de slekter som kommer etter oss hardt fordømme dem som i det 20. århundre kjørte Norge ut i en nasjonal katastrofe uten like, og som i en tid da alle nordmenn burde stå sammen, stilte seg utenfor det nasjonale forsoningsarbeid, og fortsatt, heime og ute, søkte å splitte fedrelandet og hindre det fra igjen å reise seg.

535

Men, mine kampfeller. Dere førere og kjempere i Nasjonal Samling vil man en

gang regne til den største ære at dere i de sværeste skjebnetimer vårt folk har gjennomlevd, var med på å hevde det norske folks livsviktige interesser og grunnlegge en ny stats- og samfunnsordning som satte Norge i stand til å gjennomgå den store krise, og la grunnen til framgangsrik utvikling som likeberettiget nasjon i det europeiske og germanske folkefellesskap.

Å gjennomføre disse oppgaver av virkelig historisk størrelse er den misjon som er gitt vår bevegelse. Derfor bekjenner vi oss idag igjen til våre grunnsetninger, med hvilke vi er vokset store, og bekjenner oss derved til den nasjonalsosialistiske revolusjons historieskapende kraft. Mer enn staten og mer enn formen er ånden. En stor nyskapende revolusjon har alltid vært gjennomført av et aktivt mindretall, ikke av den "kompakte majoritet". Vår bevegelses mindretall er legalisert ikke bare ved lov og rett, men også ved den idé vi representerer, og den faste overbevisning at med den skal vi seire.

Kilde

Vidkun Quising: "Mot nytt land. Artikler og taler av Vidkun Quisling, 1941-1943", NS Rikspropaganda, 1944.

Emner

Appell, Innenriks, Krig, Nazisme, Norsk historie, Partipolitikk, Utenrikspolitikk

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/organisering-av-et-riksting>